

Virittäjän päätoimittajalle, toht. Lauri Hakuliselle.

H. V.

Olen tutustunut minulle ystävällisesti lähettämäsi prof. Kettusen arvostelun¹ oikovedokseen. Parhaat kiitokseni. Jos tarkoituksesi oli, että kirjoittaisin »vastineen», pidän toimenpidettä aivan hyödyttömänä: eräässä sananparren tunteissa tapauksessa kilvan juokseminen on mahdotonta. Satapeninkulmaisilla tutkimusmatkoillaan suuresti ansioitunut ja loputtomien taistojen tiimellyksessä harmaantunut virkaveljeni ei näet vielääkään ole oppinut erästä tutkijalle ylen tärkeätä taitoa: lukemaan sisältä oikein. Kirjoittipa toinen niin tai näin, niin Lauri Kettunen haluaa lukea sen näin eikä niin. En ole ainoa enkä ensimmäinen, joka on tämän kokenut. Virkaveljeni jopa panee lainausmerkkeihin sanamuotoja,

¹ Ks. edellä ss. 309—314.

jotka hän on lukenut väärin. Sisäinenkin lukusilmä hänellä reistailee: hän ei mm. tajua objektiivisen ja varovaisen sanonnan tärkeyttä, kun on kysymys totuuksista, joita ei vielä ole »kirkossa kuulutettu». Tyypillisenä esimerkkinä olkoon hänen suhtautumisensa varovaiseen formulointiini, jonka olen antanut Ikaalisten seudun murteen pitkän *a:n* ja *ä:n* muutoksen savolaismurteisen alkuperän esitykselleni. Huudahtaessaan heti ensi lauseeseeni »Ei siis muka varmaa!» arvostelijani jättää ensiksikin siteeraamatta lauseen olennaisen jatkon ja toiseksi ottamatta huomioon, mitä asiasta esitän pikku »johdatukseni» s. 73. Katson muuten Turun Yliopiston Vuosikirjassa 1925 84—85 esittäneeni asiasta yhtä tähdellistä perustelua kuin Kettunen 5 vuotta myöhemmin SM II 28 ja v. 1940 SM III B 267—268, mutta pidän oikeampana yhä kuten Kettunen SM I 24 säilyttää sordinon tämänkin asian esittämisessä. Niin on parempi.

Kuten sanottu, en kirjoita vastinetta. Tämän kirjelippusenihan voit julkaista, jos toimittajanomatuntosi katsoo tasapuolisuuden jotakin vaativan. En pelkää arvostelun käyvän kunnialleni, sillä uskon kirjaseeni, joka sivumennen sanoen ylittää 16 %:lla »Tietolippaiden» normiksi asetetun sivumäärän ja johon siis en ole voinut mahdollistaa kaikkea, mitä Kettunen olisi toivonut, tavoittavan lukutaitoisiakin lehteilijöitä. Yhdessä myönnän prof. Kettusen tietämättään tarkoittamattaan osuvan lähelle totuutta: pitäisin itsekin itseäni yhä kernaammin oppilaana kuin opettajana. Kun nyt kuitenkin kohtaloni on opettaa, teen senkin jotain oppiakseni.

1. 9. 1947.

Tuus

Martti Rapola.